

Skýrsla um banaslys í umferðinni
Mófellsstaðavegur 19. maí 2012
Málsnr. 2012 – 011

Rannsóknir Rannsóknarnefndar umferðarslysa miða að því að leiða í ljós orsakir umferðarslyss til að koma í veg fyrir að sams konar umferðarslys verði aftur. Markmið nefndarinnar er ekki að skipta sök eða ábyrgð heldur stuðla að auknu öryggi í umferðinni sbr. lög um Rannsóknarnefnd umferðarslysa nr. 24/2005 með síðari breytingum.

Mófellsstaðavegur 19. maí 2012

**Útafakstur, velta
Látin 82 ára kona**

Samantekt

Ökumaður ók fólksbifreið yfir blindhæð á malarvegi. Efst á blindhæðinni voru stórar holur í veginum og missti ökumaðurinn stjórn á bifreiðinni, sem rann út af veginum og valt. Ökumaðurinn lést af völdum áverka sem hann hlaut í slysinu og farþegi sem sat í framsæti slasaðist. Ökumaðurinn átti við veikindi að stríða og var undir áhrifum slævandi lyfja þegar slysið átti sér stað og var af þeim sökum í óökuhæfu ástandi.

Aðstaður

Veður og birta:

Bjart, lítill vindur og þurr.

Vegur:

Þurr yfirborð. Malaryfirborð. Hámarkshraði 80 km/klst. Meðaltalsumferð á sólaring er um 75 bílar.

Tími sólarhrings:

Kl. 14:50

Ökutæki:

Toyota RAV

*Rannsóknarnefnd umferðarslysa
Húsi Flugbjörgunarsveitarinnar
Flugvallavegi
101 Reykjavík*

*Heimasíða:
www.rnu.is*

*Tölvupóstfang:
rnu@rnu.is*

Lýsing á slysi

Aldraður ökumaður ók Toyota RAV fólksbifreið austur Mófellsstaðaveg um miðjan dag ásamt einum farþega sem sat í framsæti hægra megin. Veður var ágætt, þurr og bjart. Rétt áður en slysið átti sér stað ók ökumaðurinn í mjúkri vinstri beygju yfir tvískipta blindhæð. Efst á blindhæðinni var vegurinn nokkuð holóttur og stórir steinar stóðu upp úr veginum. Einnig var önnur blindhæð skammt undan. Af ummerkjum á vettvangi að dæma missti ökumaðurinn stjórn á bifreiðinni efst á blindhæðinni eftir að hafa ekið yfir djúpar holur á veginum.

Myndin er tekin uppi á blindhæðinni á móti akstursstefnu. Djúpar og stórar holur voru í hjólförum.

Bifreiðin fór í framhaldinu að skriða til á veginum og lenti svo út af vinstra megin, valt, lenti á þakinu á skurðbakka og kastaðist þaðan á rafmagnslínustaur og stöðvaðist með frambretti og framhjól á staurnum. Þar sem bifreiðin fór út af er skurður út frá ræsi sem liggur undir veginn og einnig skurður beggja vegna samhliða veginum. Talsverð aflögun varð á þaki bifreiðarinnar fyrir ofan framsætin. Samkvæmt hraðaútreikningi nefndarinnar var hraði bifreiðarinnar rétt fyrir slysið á bilinu 53 til 78 km/klst. Ökumaður og farþegi voru báðir með öryggisbeltin spenn.

Ökumaður bifreiðarinnar, sem var 82 ára gamall lést af áverkum sínum á slyssað. Farþeginn slasaðist einnig en ekki lífshættulega.

Bifreiðin var tekin til rannsóknar eftir slysið. Hún var útbúin ágætum hjólbörðum með vetrarmynstri og í ágætu ásigkomulagi. Ekkert fannst við rannsókn á bifreiðinni sem skýrt getur orsakir slyssins.

Breidd vegarins er um sex metrar en sjö metra á blindhæðinni. Skurðir liggja samhliða veginum beggja vegna í sex til sjö metra fjarlægð. Tvær blindhæðir eru á þessum vegkafla með um 150 metra millibili og fór bifreiðin út af milli þeirra.

Myndin er tekin í akstursátt bifreiðarinnar. Hjólförin á veginum eru eftir bifreiðina þar sem hún var farin að snúast á veginum.

Samkvæmt rannsóknargögnum átti ökumaðurinn við veikindi stríða og áfengis- og lyfjarannsókn leiddi í ljós að hann var undir áhrifum slævandi lyfja þegar slysið átti sér stað.

Orsakagreining

- Ökumaður var í óökuhæfu ástandi vegna veikinda og inntöku slævandi lyfja.
- Hann ók of hratt miðað við aðstæður.
- Viðhaldi vegarins var ábótavant.

Tillögur í öryggisátt

Lyfjaakstur

Af níu banaslysum í umferðinni árið 2012 létust þrír einstaklingar sem voru komnir á níræðisaldur. Með aldrinum dregur úr viðbragðsflýti og hraðaskynjun en það eykur hættu á mistökum í umferðinni. Rannsóknir RNU benda eindregið til þess að til að fækka banaslysum eldri ökumanna í umferðinni þurfið að leggja áherslu á umfjöllun um þennan flokk slysa. Veikindi og lyfjanotkun þeim tengdum hefur stundum reynst einn af orsakapáttum þessara slysa.

Orsök slyssins sem hér um ræðir má rekja til þess að ökumaðurinn sem lést var vanhæfur til aksturs sökum veikinda og slævandi áhrifa lyfja. Rannsóknarnefnd umferðarlýsa hefur áður rannsakað slysa þar sem orsök var rakin til þess að ökumenn voru undir áhrifum slævandi lyfja þar með talið svefnlyfja. Af þeim sökum áréttar nefndin mikilvægi þess, að læknafræðingur sem ávísar

slævandi lyfjum til einstaklinga, upplýsi sjúklinga sína mjög ítarlega um þau áhrif sem lyfin geta haft á m.a. aksturshæfni og um þann tíma sem líða þarf eftir inntöku áður en sest er undir stýri. Áréttar nefndin tillögur sem settar voru fram í skýrslu nefndarinnar „[Skert ökuhæfni vegna veikinda](#)“ sem gefin var út árið 2007 og finna má á vef nefndarinnar, www.rnu.is.

Rannsóknarnefnd umferðarslysa beinir því til Landlæknis að taka þessi mál til sérstakrar skoðunar.

Viðhald á vegum

Bifreiðin fór út af veginum milli tveggja blindhæða og í mjúkri vinstri beygju. Skurðir liggja nálægt veginum og einnig standa rafmagnsstaurar skammt frá vegstæðinu. Á þessum kafla er vegurinn og umhverfi hans varasamur og ber að mati nefndarinnar ekki þann hámarkshraða sem heimilaður er á veginum. Vegurinn var einnig talsvert holóttur. Rannsóknarnefnd umferðarslysa beinir því til veghaldara að skoða aðstæður, hvernig hættumerkingum er háttað og setja á kaflann viðeigandi leiðbeinandi hámarkshraða. Nefndin bendir einnig á, að mikilvægt er að viðhald á malarvegum sé með þeim hætti að komið sé í veg fyrir að djúpar og stórar holur myndist í hjólförum eins og raunin var á þessum stað.

Skurður liggur bæði frá veginum og samhliða honum.

Reykjavík 26.3.2013
Rannsóknarnefnd umferðarslysa